

โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโซง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

ความเป็นมา/ลำดับเหตุการณ์

- ปี 2525 นายบุญเหลือ จันทภักดี อดีตผู้ใหญ่บ้านวารีดุม หมู่ที่ 1 ต.สิริเชียร อ.น้ำยืน จ.อุบลราชธานี ขอความช่วยเหลือให้ดำเนินการโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอน จ.อุบลราชธานี เนื่องจากขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
- ปี 2532 กรมชลประทาน ยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่พื้นที่ 700 ไร่ ครั้งที่ 1 (ส.ค.32 เอกสารไม่ครบ)
- ปี 2538 สภาตำบลสิริเชียรและตำบลโซง ขอพระราชทานโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอนและรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ปี 2539 สำนักราชเลขาธิการ แจ้งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอนไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ปี 2544 กองทัพบกที่ 2 ให้กรมชลประทานยืนยันความจำเป็นก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอน เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติทางทหารระบบป้องกันพื้นที่ชายแดน
- ปี 2546 กรมชลประทาน ขออนุญาตใช้พื้นที่ทำประโยชน์ฯ (ถ.ค. 46) เนื้อที่ประมาณ 700 ไร่ ครั้งที่ 2
- ปี 2548 ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (อุบลราชธานี) รายงานผลการตรวจสอบพื้นที่ฯ (มี.ค.48)
เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่ 322 - 1 - 74 ไร่
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ายอดโดม 235 - 2 - 00 ไร่
อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร 68 - 2 - 43 ไร่
- ปี 2550 สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการฯ เบื้องต้น (IEE)
- ปี 2551 - คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ประชุม 1/2551 (25 ม.ค.51) ให้กรมชลประทานตรวจสอบยืนยันพื้นที่ให้ถูกต้อง จัดทำข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และอื่นๆ พร้อมมาตรการลดผลกระทบ - กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี) ตรวจสอบพื้นที่ที่ขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ฯ ไม่ตรงกับรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการฯ
- ปี 2552 กรมชลประทาน ส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการฯ ฉบับสมบูรณ์
- ปี 2558 กรมป่าไม้ ให้กรมชลประทาน ยื่นขอใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติ/เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมประกอบการพิจารณาขอใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่
- ปี 2559 - กรมชลประทาน (4 ก.ค.59) แจ้ง กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอปรับลดพื้นที่โครงการฯ 47 ไร่
- กรมชลประทาน มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ (นายสมพร อารยะชาติสกุล ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ที่ 13 โทรศัพท์ 081-9130271) เป็นผู้นำชี้เขตและประสานงานในการนำตรวจสอบพื้นที่ (11 ส.ค.59)
- ปี 2560 - อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร (30 ม.ค.60) ประสานงานนายสมพร อารยะชาติสกุล นำชี้เขตและตรวจสอบพื้นที่โดยนัดหมายกันในวันที่ 18 ก.พ.60 (ไม่มาตามนัด)
- คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) เป็นประธานที่ประชุม 1/2560 (12 มี.ย.60) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบพื้นที่
- ปี 2561 - คณะอนุกรรมการตรวจสอบพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สืบหาข้อมูลพื้นที่ไม้สัตว์ป่าบริเวณป่าทวม การกระจายพันธุ์ของสัตว์ป่า 5 กม. และพันธุ์พืช 1 กม. (ขาดข้อมูลสำรวจสนธิไพร) เพื่อนำเข้าคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ครั้งที่ 2
- คณะเจ้าหน้าที่ร่วมตรวจสอบพื้นที่ 580 - 2 - 17 ไร่ (5-7 ก.พ.61)
เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่ 276 - 1 - 74 ไร่ (ปรับลด 47 ไร่)
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ายอดโดม 235 - 2 - 00 ไร่
อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร 68 - 2 - 43 ไร่

หมายเหตุ: กรณีคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเห็นชอบดำเนินการ

- เจ้าหน้าที่สำรวจพื้นที่และประกาศในพระราชกฤษฎีกา กันพื้นที่ออกจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตอุทยานแห่งชาติ

คงสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติและยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่ผ่านกรมป่าไม้ตามลำดับต่อไป

โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโซง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากความแห้งแล้ง เนื่องจากภาวะฝนแล้งของราษฎรในพื้นที่
2. เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติทางทหารในช่องทางรุกหลัก ตามแผนแม่บทการจัดระบบป้องกันพื้นที่ชายแดน ของโครงการเสริมความมั่นคงบริเวณชายแดนอีสานตอนล่าง บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา และตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาในเขตกองทัพนาคที่ ๒

ที่ตั้งโครงการ

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ตำบลโซง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

ลักษณะโครงการ

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง เป็นเขื่อนดินแบบเนื้อเดียว กว้าง ๘ เมตร ยาว ๙๐๐ เมตร สูง ๓๘ เมตรมีความจุเก็บกักน้ำปกติ ๖.๔๔ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับน้ำ ๒๕ ตารางกิโลเมตร

วงเงินงบประมาณการก่อสร้าง

เขื่อนหัวงานและอาคารประกอบ ๘๗๔ ล้านบาท (แผนงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

ประเภทของการใช้พื้นที่

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ทั้งหมด ๕๕๐ - ๒ - ๑๗ ไร่ ประกอบด้วย

๑. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่ เนื้อที่ ๒๗๖ - ๑ - ๗๔ ไร่
๒. พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอดิโตน เนื้อที่ ๒๓๕ - ๒ - ๐๐ ไร่
๓. พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร เนื้อที่ ๖๘ - ๒ - ๔๓ ไร่

สภาพปัญหา

ราษฎรในเขตตำบลโซง ตำบลสิริเชียร ตำบลโคมประดิษฐ์ และตำบลยาง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร จึงได้ขอให้มีการดำเนินโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรในพื้นที่ แต่เนื่องจากพื้นที่การก่อสร้างเขื่อนหัวงานและอาคารประกอบพร้อมส่วนประกอบอื่นๆ อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่ คาบเกี่ยวพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอดิโตน และพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร ดังนั้น การดำเนินการก่อสร้างต้องให้ได้รับอนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ และ/หรือเพิกถอนพื้นที่ตามกระบวนการขั้นตอนตามกฎหมายของก่อน จึงจะสามารถเข้าดำเนินการก่อสร้างได้ ต่อไป

30 ส.ค.39 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ลักษณะโครงการ

- เป็นเขื่อนดินแบบเนื้อเดียว (Modified Homogeneous Dam)
- ความสูง 38 เมตร ความยาว 900 เมตร ความกว้าง 8 เมตร
- ความจุที่ระดับเก็บกัก 6.44 ล้าน ลบ.ม.
- มีพื้นที่รับน้ำ 25.00 ตารางกิโลเมตร
- ปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปี 1,468.60 มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 9 ล้าน ลบ.ม./ปี
- ระยะเวลาก่อสร้าง 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564)
- วงเงินงบประมาณ 874 ล้านบาท

ผลประโยชน์โครงการ

1. เป็นโครงการเสริมความมั่นคงตามแนวชายแดน ซึ่งกองทัพภาคที่ 2 ได้ยืนยันความจำเป็นโครงการตั้งแต่ปี 2534
2. ส่งน้ำในฤดูฝนให้พื้นที่ชลประทาน 5,500 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 9 หมู่บ้าน ของ อ.น้ำยืน ได้แก่
 - บ้านน้ำเย็น บ้านดอน บ้านโง ของตำบลโซง
 - บ้านวาริชภูมิ บ้านศรีเมืองใหม่ บ้านสิริเชียร บ้านสงวนรัตน์ บ้านโคกสวรรค์ และบ้านโนนทองของตำบลสิริเชียร
 จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ 4,042 ครัวเรือน 18,895 คน
3. ส่งน้ำในฤดูแล้งช่วยเหลือการเพาะปลูกให้แก่พื้นที่ประมาณ 700 - 3,400 ไร่
4. แหล่งเพาะและขยายพันธุ์ปลาน้ำจืดแก่ราษฎรในพื้นที่
5. สถานที่พักพิงและพักผ่อนหย่อนใจของราษฎรในพื้นที่

โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโซง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

การดำเนินการของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน
ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี)
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑. เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ น. นายวรินทร์ ยุทธแสน ทำหน้าที่หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม ชั้น ๒๐ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามสำเนาหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๐๙.๒๐๓/๑๑๓๖๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ขอเชิญประชุมคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) เป็นประธานการประชุม

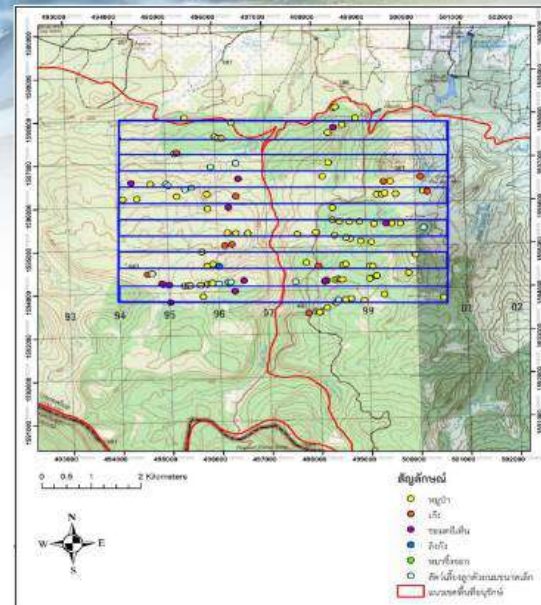
๒. วาระเพื่อพิจารณา ๔.๓ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (กรมชลประทาน) ขอใช้พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๔.๓.๒ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ ๒๓๕-๒-๐๐ ไร่ ยังไม่ผ่านการพิจารณา และให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ เพื่อกลั่นกรอง ตรวจสอบ พิจารณา ก่อนนำเข้าสู่ประชุมคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ ทุกโครงการ

๒.๒ นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์ ผู้แทนสมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่าแห่งประเทศไทย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอให้ทำการสำรวจข้อมูลสัตว์ป่าในรัศมี ๕ กิโลเมตร และข้อมูลพรรณไม้ในรัศมี ๑ กิโลเมตร รอบบริเวณพื้นที่น้ำท่วมอ่างเก็บน้ำห้วยบอน เพื่อนำเข้าสู่ประชุมพิจารณาในคราวต่อไป

๒.๓ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (นายอภัยภูเบศร เนติธรรมกุล) กล่าวว่า เรื่อง ขอใช้พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน ยังไม่ได้รับเรื่องราวแต่อย่างใด เลิกประชุม เวลา ๑๖.๐๐ น.

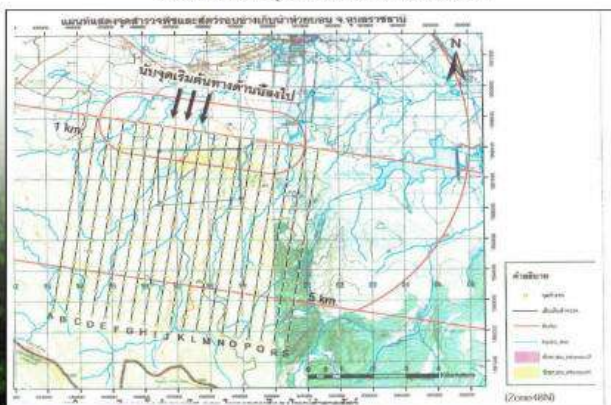
แผนที่การกระจายของสัตว์ป่ารอบบริเวณพื้นที่น้ำท่วมอ่างเก็บน้ำห้วยบอน รัศมี ๕ กิโลเมตร

การสำรวจพื้นที่น้ำท่วมรอบบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยบอน รัศมี ๑ กิโลเมตร โดยเจ้าหน้าที่จากกลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า ร่วมกับเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน จำนวนประเภทป่าและจำนวนต้นได้ ดังนี้

ประเภทป่า	จำนวนไม้ยืนต้น (ต้น)			ปริมาตร (ลบ.ม)
	กล่ำไม้	ลูกไม้	ไม้ใหญ่	
๑. ป่าเบญจพรรณ	๑๐๒๕	๓๕๖	๕๐๔	๗๑๕.๒๐๔
๒. ป่าเต็งรัง	๒๗	๗	๒๓	๓๘.๘๗๕
รวม	๑๐๕๒	๓๖๓	๕๒๗	๗๕๔.๐๗๙

แผนที่แสดง ตารางจำนวนและปริมาตรของไม้ยืนต้นจากแปลงตัวอย่าง
ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน (จำนวน ๒๗ แปลง)

การสำรวจพื้นที่น้ำท่วมรอบบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยบอน ด้านการสำรวจพันธุ์ไม้บริเวณพื้นที่น้ำท่วมรอบบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยบอน รัศมี ๑๐๐ เมตร ได้พบพันธุ์ไม้ยืนต้น ๔๖๖๐ ต้น จำนวน ๘๘๖ ชนิด

ลำดับที่	ขนาดวัดรอบต้นไม้	จำนวนต้น
๑	ขนาดวัดรอบต้น ๕๐ - ๗๕ ซม.	๒,๐๔๔
๒	ขนาดวัดรอบต้น ๗๖ - ๑๐๐ ซม.	๑,๓๑๐
๓	ขนาดวัดรอบต้น ๑๐๐ - ๒๐๐ ซม.	๑,๑๕๔
๔	ต้นไม้ที่มีนาง	๑๕๒
รวม		๔,๖๖๐

ความก้าวหน้าการดำเนินการของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน ดำเนินการสำรวจสัตว์ป่าและพรรณไม้

การสำรวจสัตว์ป่ารอบบริเวณพื้นที่น้ำท่วมอ่างเก็บน้ำห้วยบอน รัศมี ๕ กิโลเมตร โดยเจ้าหน้าที่จากกลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า ร่วมกับเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน ดำเนินการ ดังนี้

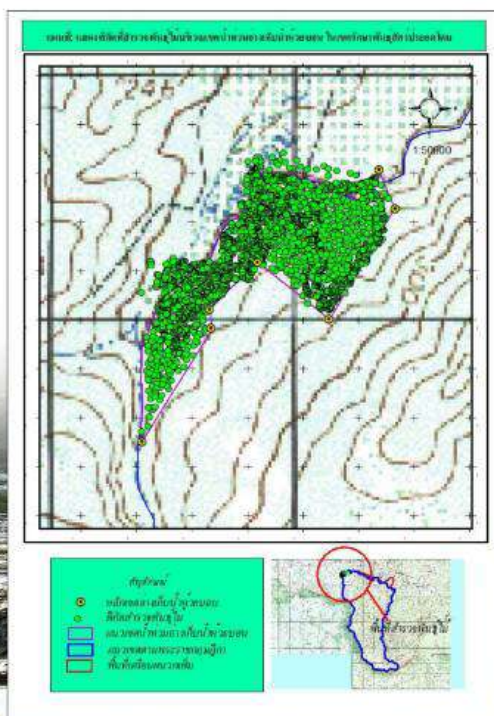
สัตว์ป่าจากพิกัดเสี่ยงลูกด้วยนม สำรวจพบ ๕ ชนิด ได้แก่ เก้ง หมูป่า อีเห็นธรรมดา กระรอกหลากสี และกระเรียนปลายหาง

สัตว์ป่าจากพิกัดนก-สำรวจ พบ ๕๔ ชนิด ชนิดที่สำคัญ เช่น นกเงือกไฟปากยาว นกหัวขวานเขียวตะโพกแดง เหยี่ยวง่ามดำ

สัตว์ป่าจากพิกัดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สำรวจพบ ๑๒ ชนิด ชนิดที่สำคัญ เช่น หมีแว่นปากขาว หมีแว่นปากดำ หมีแว่นปากขาว

สัตว์ป่าจากพิกัดสะเทินน้ำสะเทินบก สำรวจพบ ๕ ชนิด ได้แก่ กบหนอง กบหนอง อึ่งน้ำเต่า คางคกบ้านและปาดบ้าน

แผนที่แสดงจุดพิกัดสัตว์ป่าที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่น้ำท่วมอ่างเก็บน้ำห้วยบอน

โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโซง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

จากการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
โดยนายจรัสธำ วรรณสุต ออ.มนตรี ประธานคณะอนุกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมสำนักชลประทานที่ ๗ ต.ในเมือง อ.เมืองอุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี สรุปแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ขอให้กรมชลประทานพิจารณาแนวทางการย้ายหรือปรับขนาดของเขื่อนโดยการที่เอาต้นพะยูงเป็นหลัก และนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป
- 2) หากในแนวทางเดิมที่จะสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมีการออกแบบและวางแผนไว้แล้ว และคณะกรรมการสวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติยังไม่ออกมาเป็นมติ และหากออกมาเป็นมติก็จะเป็นแนวทางหนึ่ง
- 3) หากมีการปรับเปลี่ยนขนาดและสถานที่ของเขื่อนแล้วยังคิดค้นพะยูงอยู่ ก็ให้กรมชลประทานนำเสนอแนวทางเพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาต่อไป

ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นหากมีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ผลกระทบด้านป่าไม้

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน ได้ทำการสำรวจพื้นที่ที่กรมชลประทานขอใช้ประโยชน์ พบว่า
มีผลกระทบต่อนิเวศวิทยาในบริเวณดังกล่าว ซึ่งเป็นป่าเบญจพรรณผลัดใบดิบแล้ง และป่าเต็งรัง ที่สมบูรณ์
ตลอดทั้งพื้นที่ขอใช้ประโยชน์ โดยบริเวณดังกล่าวไม่ปรากฏว่ามีราษฎรเข้าไปบุกรุก ยึดถือ ครอบครองพื้นที่ แต่
อย่างไรก็ตาม

ด้านการป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

หากเพิกถอนพื้นที่ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอนและก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จุดบริเวณพื้นที่ที่กรมชลประทานขอใช้ประโยชน์ดังกล่าวเป็นพื้นที่ป่า ซึ่งมีความ
อุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติไม่มีค่า อาทิ ไม้พะยูง จะส่งผลให้มีการเข้ามาลักลอบทำไม้จำนวนมากขึ้น โดยอาศัยบริเวณ
อ่างเก็บน้ำในการซุกซ่อนไม้ ไม้ที่ได้จากสถิติการจับกุมการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ ในพื้นที่ของ
หน่วยพิทักษ์ป่าห้วยจันทน์แดง สังกัดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน ซึ่งเป็นหน่วยพิทักษ์ป่าในสังกัดที่รับผิดชอบ
พื้นที่ที่กรมชลประทานขอใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ย้อนหลัง
จากปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ - พ.ศ.๒๕๖๐ ซึ่งมีคดี จำนวน ๔๐ คดี แยกเป็น คดีไม้พะยูง จำนวน ๓๗ คดี
และคดีสัตว์ป่า จำนวน ๓ คดี มีผู้ต้องหา จำนวน ๔๑ คน แยกเป็น คนไทย จำนวน ๕ คน และต่างชาติด
(กัมพูชา) ๓๖ คน ของกลาง ไม้พะยูงแปรรูป/ท่อน รวมจำนวน ๕๓๐ V/S/พ รวมปริมาณ ๓๔.๓๓ ลูกบาศก์
เมตร

สัตว์ป่า จำนวน ๑ ตัว และซากสัตว์ป่า ๔ ซาก จากสถิติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าพื้นที่ที่มีการ
ลักลอบทำไม้มากพอสมควร หากมีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยบอนขึ้น จะส่งผลให้ผู้กระทำผิดสามารถเข้ามา
ลักลอบทำไม้และซุกซ่อนไม้ได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

- ผลกระทบด้านสัตว์ป่า

ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสัตว์ป่าหลายชนิดและถิ่นอาศัยโดยตรง เนื่องจากพื้นที่
บริเวณแนวน้ำท่วมถึงเป็นพื้นที่ดินอาศัย แหล่งพำนักและหลบภัยของสัตว์ป่า ซึ่งจะสูญหายไปหากมีการสร้าง
อ่างเก็บน้ำ สัตว์ป่าในพื้นที่บางชนิดถูกขับไล่เคลื่อนย้ายถิ่นอาศัยไปจากแหล่งเดิมเกิดผลกระทบต่อความสมดุล
ของระบบนิเวศ โดยเฉพาะชนิดพันธุ์ที่มีขนาดเล็กอาศัยจากกิ่งไม้มีความเสี่ยงสูงที่จะได้รับผลกระทบโดยตรง
เนื่องจากไม่สามารถอพยพย้ายถิ่นเป็นระยะทางไกลๆ ได้ ซึ่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยบอน ได้ทำการสำรวจพื้นที่
ที่กรมชลประทานขอใช้ประโยชน์ พบว่ามีผลกระทบต่อสัตว์ป่า จำนวน ๖ จำพวก ได้แก่

๑. สัตว์จำพวกสัตว์เลื้อยคลานตัวกลม เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ๑๘ ชนิด
๒. สัตว์จำพวกนก เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ๕๓ ชนิด
๓. สัตว์จำพวกสัตว์เลื้อยคลาน เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ๔ ชนิด
๔. สัตว์จำพวกสัตว์เลื้อยคลานเตี้ยๆ สละพันก จำนวน ๘ ชนิด ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง
๕. สัตว์จำพวกผีเสื้อ จำนวน ๓๖ ชนิด ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง
๖. สัตว์จำพวกปลา จำนวน ๑๘ ชนิด ไม่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

รูปภาพสภาพป่าและพันธุ์ไม้ที่สำคัญบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยบอน

รูปภาพตัวอย่างสัตว์ป่าที่สำรวจพบ

